

Indsatsplan Beder

Gennemgang af Forslag

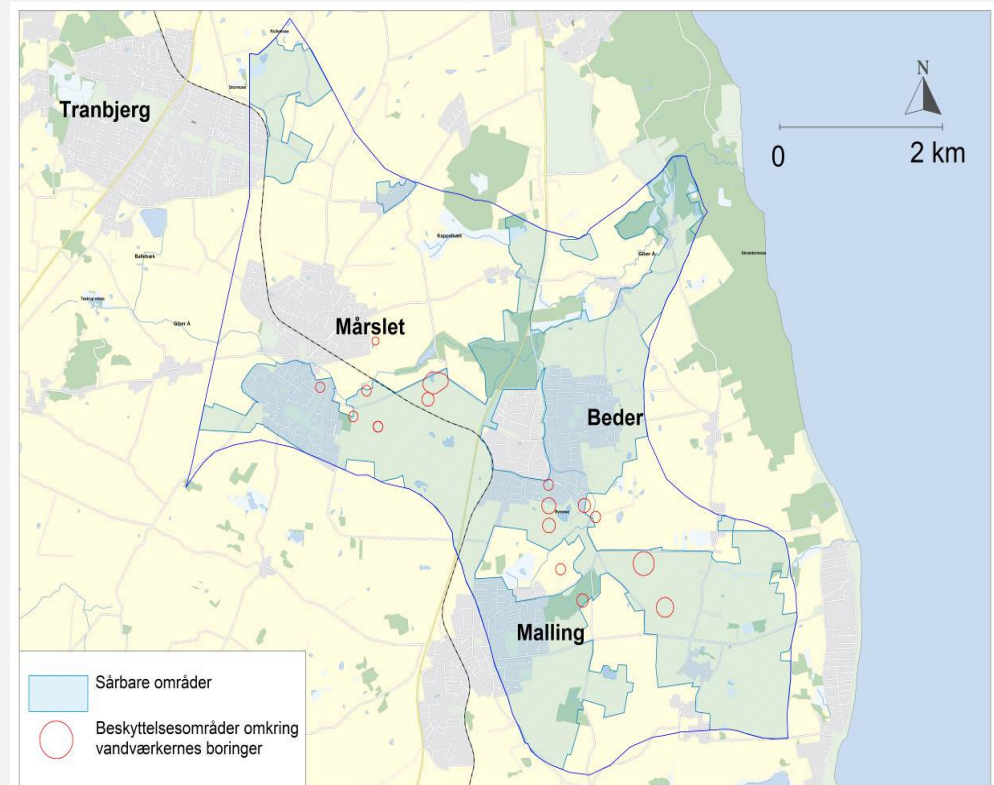
Beder Gartnerskole

14. maj 2012

Aarhus Kommunes oplæg

- **Formål og baggrund for indsatsplanen**
- **Parter i indsatsplanen**
- **Tidsplan for høring**
v/ Mogens Bjørn Nielsen
- **Geologi og sårbare områder**
- **Indsats overfor nitrat**
v/ Charlotte Bamberg
- **Indsats overfor pesticider**
v/ Eike Stubsgaard

Folketinget år 1998 og 2000

- Besluttede at forbyde eller begrænse anvendelsen af pesticider på særligt sårbare arealer
- Statens skøn ved beslutning: 15-20 % af Danmarks areal og knap 1/2 milliard kr / år i erstatning
- Indsatsplanbekendtgørelsen: Kommunerne skal beskrive den nødvendige indsats for at beskytte grundvandet

Betænkning fra Miljøstyrelsen

Nr. 1 1998

Drikkevandsudvalgets betænkning

Miljø- og Energiministeriet, Miljøstyrelsen

NATUR OG MILJØ

Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

Oversigt år 2000-2007

- **2000: Folketingsbeslutning om indsatsplaner**
- 2001: Kommunen beslutter, at der ikke skal udlægges nye byer i sårbare drikkevandsområder
- 2001-fortsat: Frivillige aftaler mellem lodsejer og vandværk om pesticidfri drift
- 2003: Kommunen beslutter, at drive kommunale arealer uden pesticider
- 2006: Indsatsplan (1. generation), husdyrgodkendelser, skærpet tilsyn på virksomheder
- 2007: Miljøstyrelsen beskriver, hvordan beskyttelsen omkring boringer kan gennemføres

NATUR OG MILJØ

Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

Indhold i en indsatsplanen

1. Arealanvendelsen
2. Kildepladser, kildepladszoner og grundvandsdannende oplande
3. En vurdering af alle kendte forureningskilder
4. Alle de områder, der er kortlagt som særligt følsomme over for en eller flere typer af forurening med angivelse af, hvilken eller hvilke typer af forurening, det pågældende område er følsomt overfor
5. De områder, hvor en indsats skal gennemføres
6. De foranstaltninger, der skal gennemføres i indsatsområdet, samt retningslinier for de tilladelser og andre afgørelser, der kan meddeles, og som har betydning for beskyttelsen af vandressourcen
7. Af hvem og i hvilket omfang, der skal gennemføres overvågning
8. En tidsplan for gennemførelsen af den samlede indsatsplan

Typiske indsatser

- Skærpet kontrol med virksomheder
- Fjerne gamle jordforureninger
- Oplysningskampagner i byer
- Retningslinjer for nitrat og pesticider på landbrugsjord
- Sløjfe ubenyttede boringer og brønde

Oversigt år 2000-2007

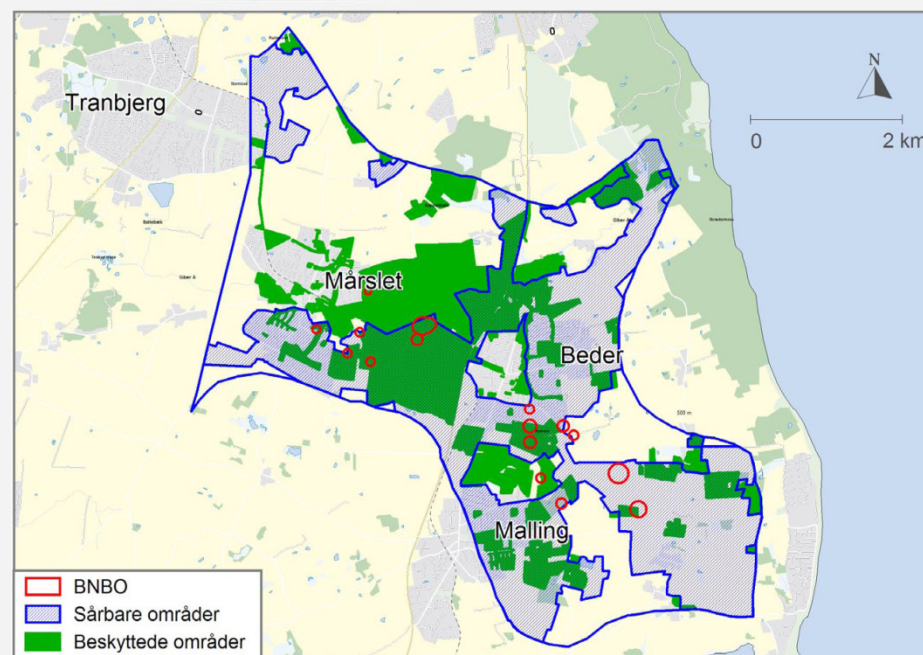
- 2000: Folketingsbeslutning om indsatsplaner
- 2001: Kommunen beslutter, at der ikke skal udlægges nye byer i sårbare drikkevandsområder
- **2001-fortsat: Frivillige aftaler mellem lodsejer og vandværk om pesticidfri drift**
- 2003: Kommunen beslutter, at drive kommunale arealer uden pesticider
- 2006: Indsatsplan (1. generation), husdyrgodkendelser, skærpet tilsyn på virksomheder
- 2007: Miljøstyrelsen beskriver, hvordan beskyttelsen omkring bølger kan gennemføres

NATUR OG MILJØ

Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

Frivillige aftaler siden år 2000

Pesticidfri drift:	Ha
• Skove mm.	49
• Frivillige aftaler med vandforsyning	126
• Økologisk drevne areal (dyrkningsår 2010)	41
• Arealer ejet af Aarhus Kommune	256
Behovet for yderligere aftaler på landbrugsjord er	623

Oversigt 2007-2012

- **2007: Aarhus Byråd opretter Grundvandsforum**
- 2008: Aalborg Byråd vedtager en indsatsplan med mulighed for påbud om aftale, hvis lodsejer og vandværk ikke kan blive enige om pesticider.
- 2009: Aarhus Byråd vedtager Kommuneplan 2009 med fokus på vækst, udvikling, bæredygtighed, herunder hensyn til grundvand
- 2010 - 2011: Indsatsplan Beder forberedes ved inddragelse af Grundvandsforum og Teknisk Udvalg
- 2012: Aarhus Byråd vedtager at sende forslag til Indsatsplan Beder i offentlig høring – planen indeholder bl.a. mulighed for påbud om aftale, hvis lodsejer og vandværk ikke kan blive enige om pesticider.

Parter i indsatsplanen

Grundvandsforum

Oprettet af kommunen i 2007 til at rådgive kommunen om indsatsplaner – i alt 17 også hen over kommunegrænser.

- Landboforeninger og Landbrugsrådgivning DLMØ
- Østjysk Familielandbrug
- Skovdyrkerforeningerne
- Dansk Industri
- Naturstyrelsen Aarhus
- Embedslægeinstitutionen
- Jord og Råstoffer, Region Midtjylland
- Private Vandværker
- Aarhus Vand A/S
- Aarhus Kommune

NATUR OG MILJØ

Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

Oversigt 2007-2012

- 2007: Aarhus Byråd opretter Grundvandsforum
- 2008: Aalborg Byråd vedtager en indsatsplan med mulighed for påbud om aftale, hvis lodsejer og vandværk ikke kan blive enige om pesticider.
- 2009: Aarhus Byråd vedtager Kommuneplan 2009 med fokus på vækst, udvikling, bæredygtighed, herunder hensyn til grundvand
- 2010 - 2011: **Indsatsplan Beder forberedes ved inddragelse af Grundvandsforum og Teknisk Udvalg**
- 2012: Aarhus Byråd vedtager at sende forslag til Indsatsplan Beder i offentlig høring – planen indeholder bl.a. mulighed for påbud om aftale, hvis lodsejer og vandværk ikke kan blive enige om pesticider.

Godt samarbejde – tak for det!

Teknisk arbejdsgruppe med repræsentanter fra landbruget, vandværkerne og kommunens forvaltning:

- 6 møder april-oktober 2011
- Praktiske forslag til planens gennemførelse: jordfordeling, nær pension, tid til omstilling
- Nitrat og pesticider
 - Datagrundlag gransket

Indsatsplan Beder i høring

**12 ugers
offentlig
høring og
lodsejermøde**

**Grundvandsforum
orienteres om
revideret
planforslag**

**Behandling af
indsigelser og
revidering af
planforslag**

**Endeligt
planforslag
vedtages af
byrådet**

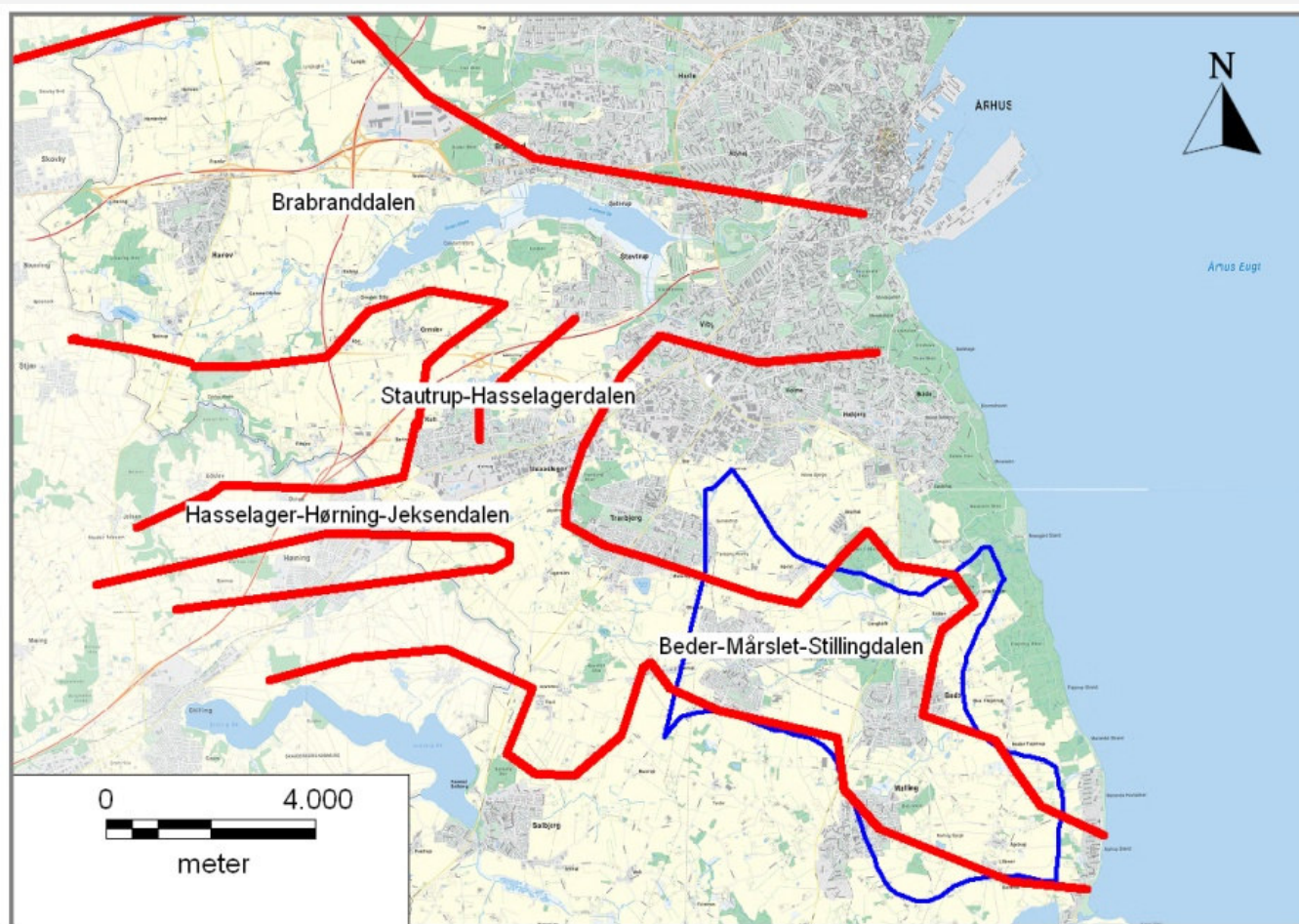

Hvem gør hvad - roller

- Byrådet har ansvaret for den samfundsmæssige husholdning med grundvandet og for vandforsyningen - myndighed
- Vandværkerne har ansvaret for at levere vandet – driften
- Aftaler om pesticid-stop og erstatning indgås mellem lodsejer og vandværk. Uenighed om erstatningens størrelse afgøres af en uvildig taksationskommission.
- Manglende aftaler kan føre til påbud fra kommunen

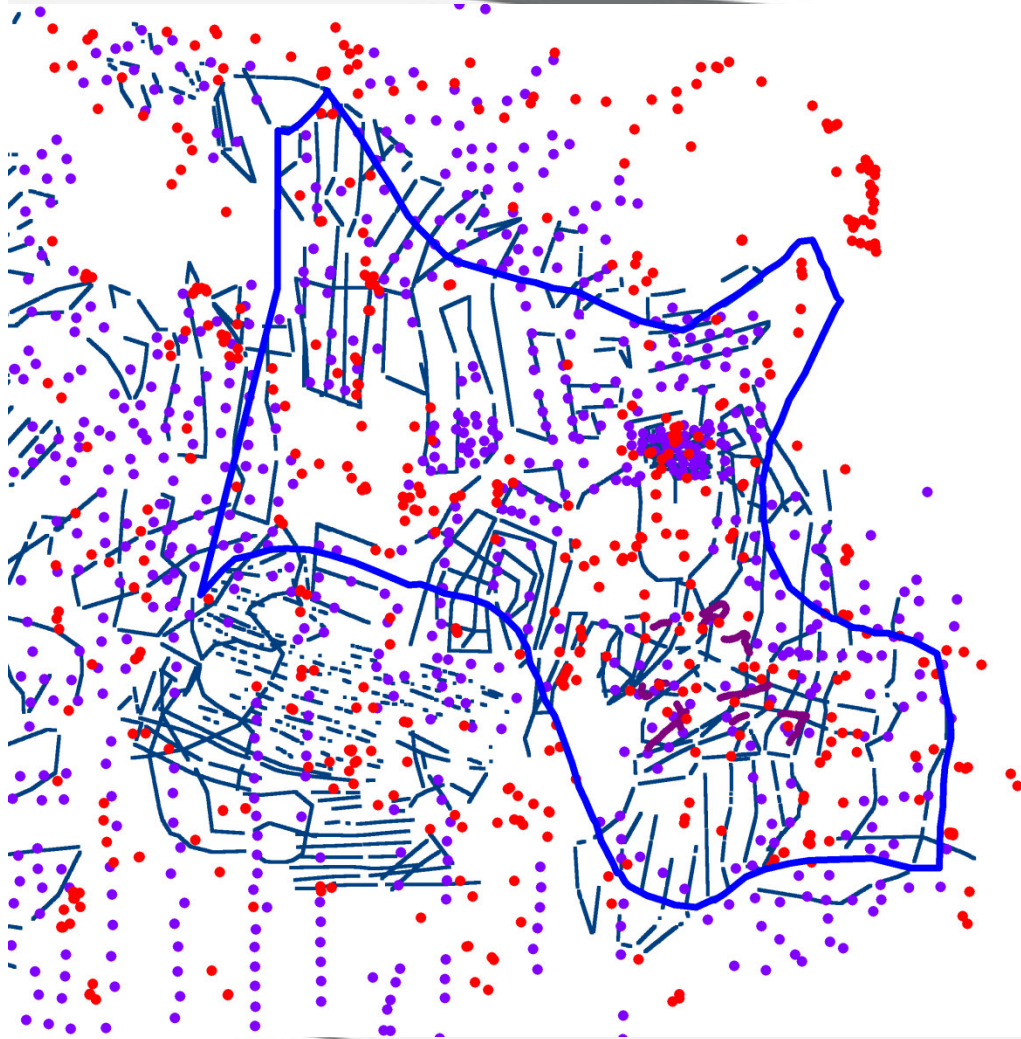
Begravede dale med drikkevand

NATUR OG MILJØ

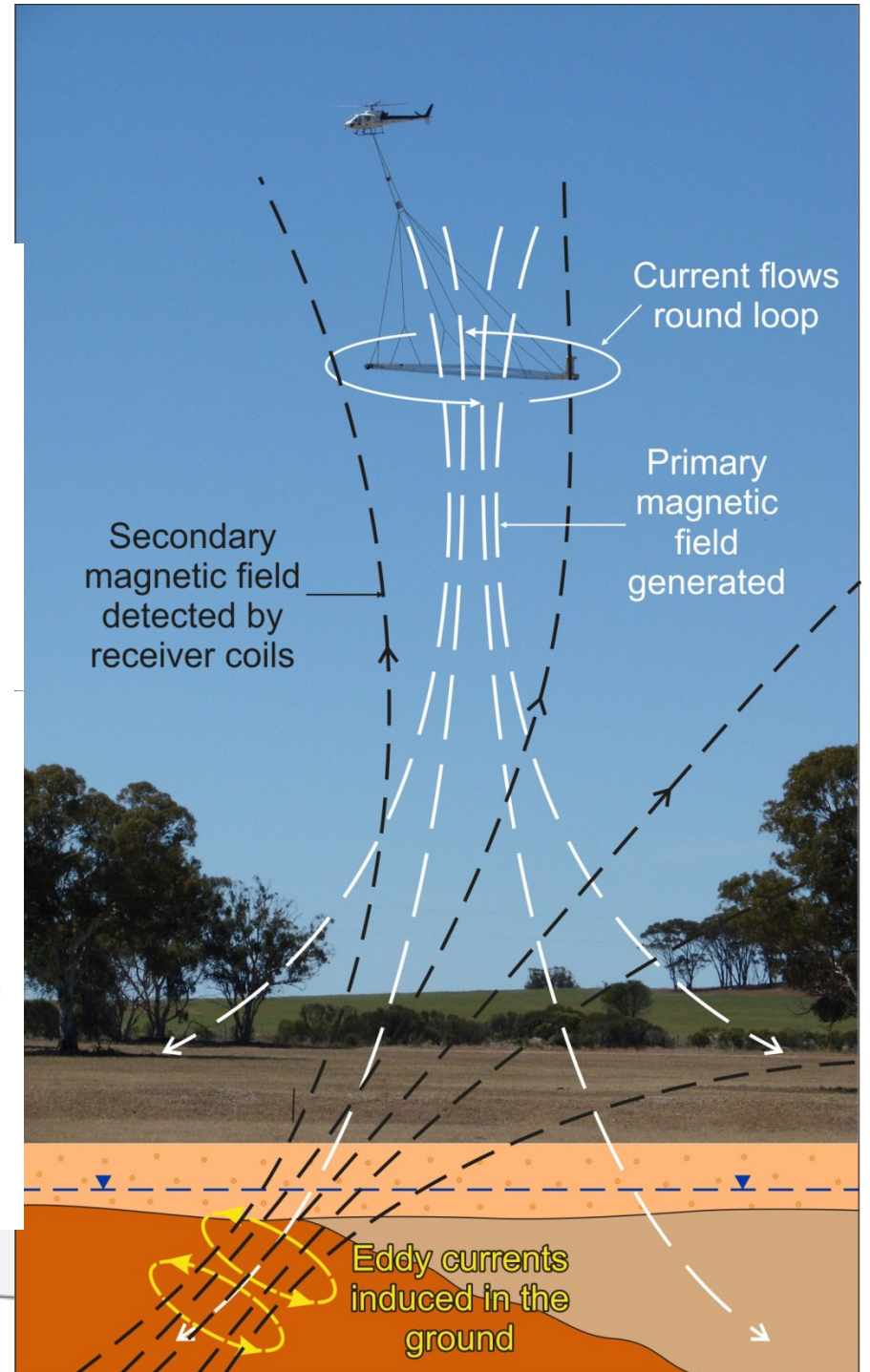
Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

Data

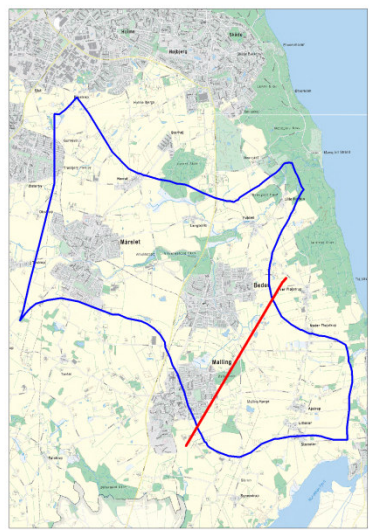
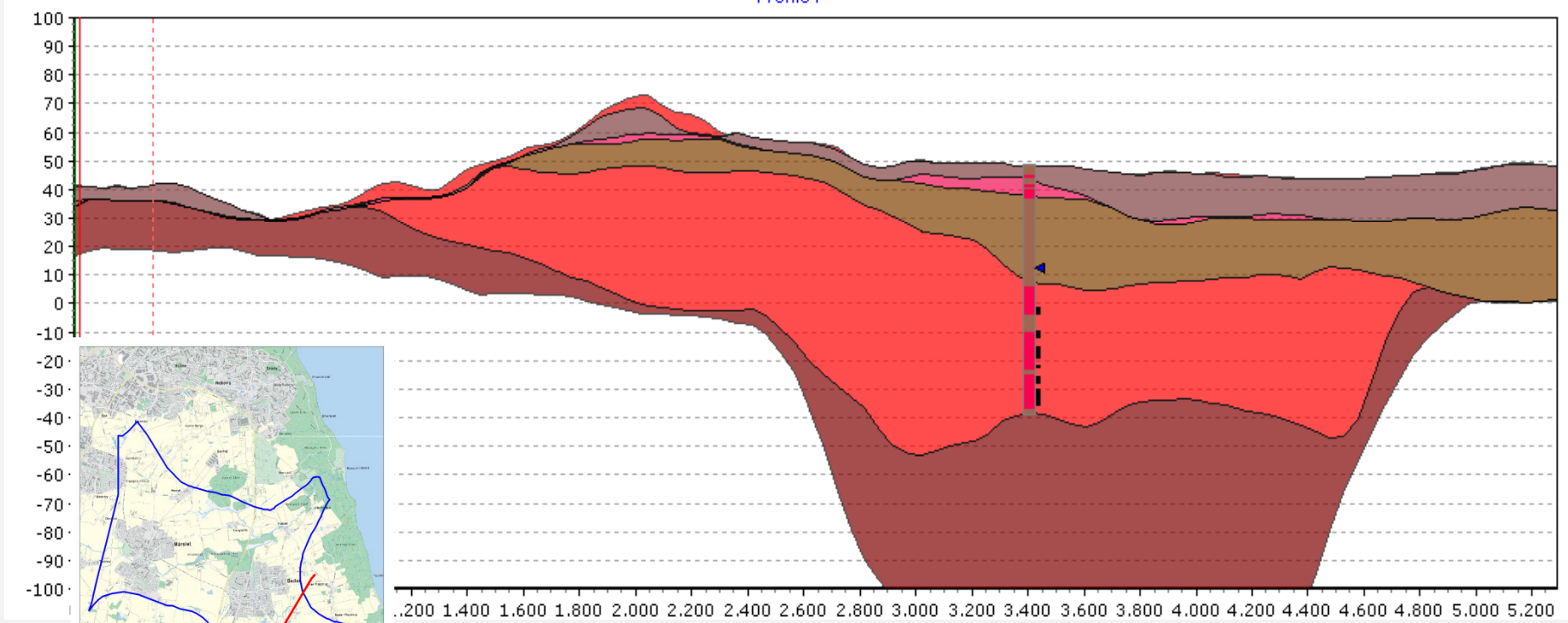
NATUR OG MILJØ

Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

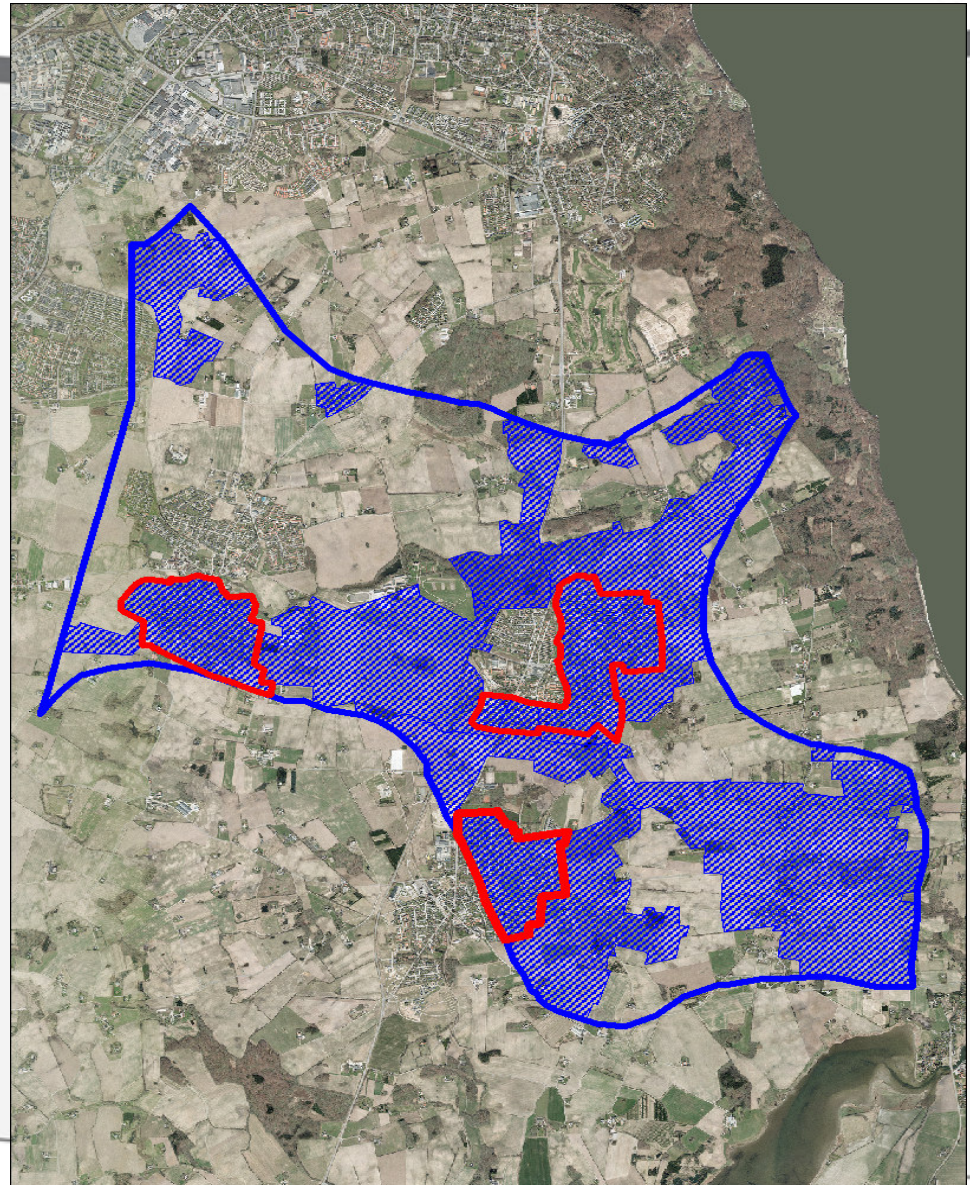
Scanning af jorden

Profile4

Her er behov for aftaler

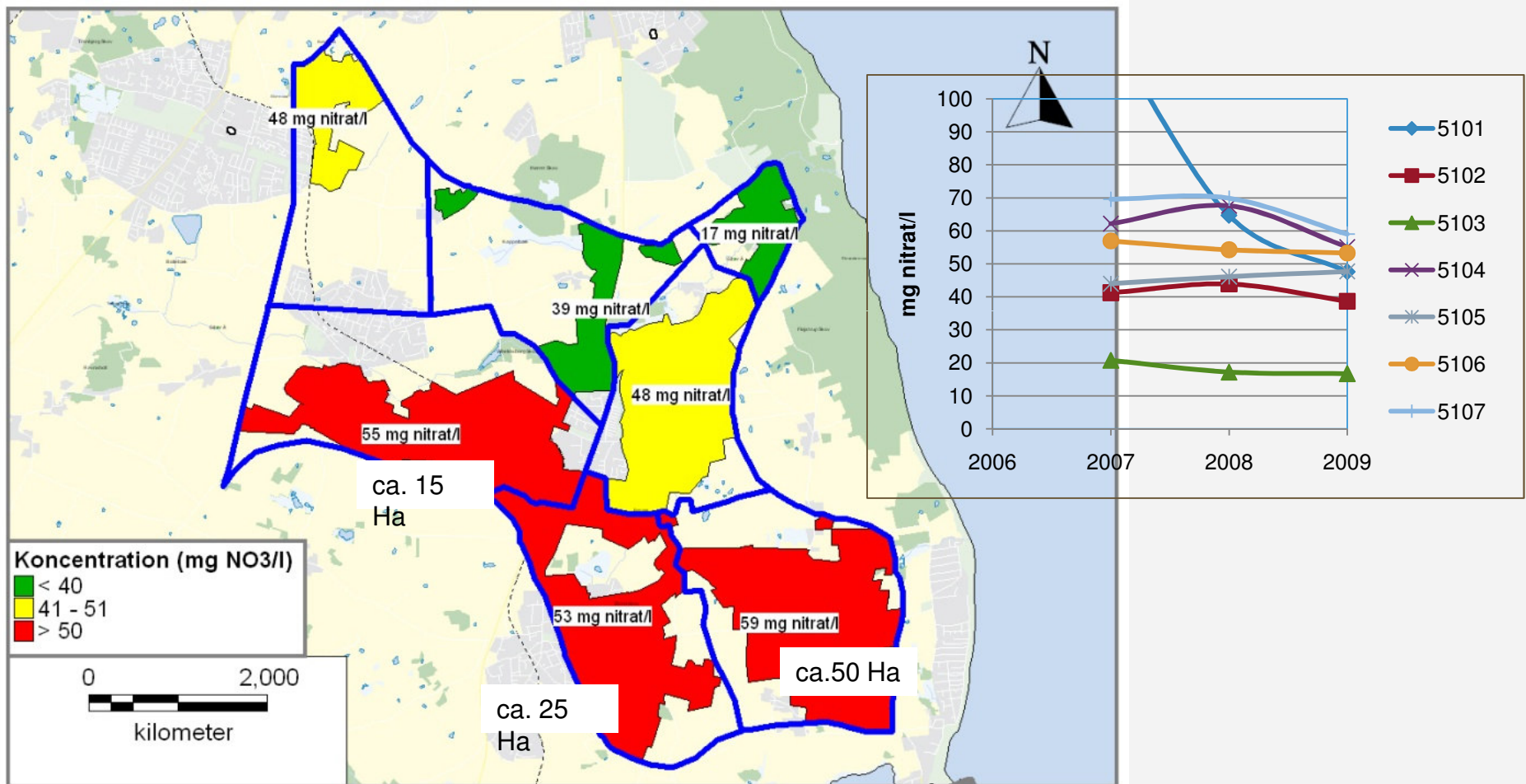
Sårbare områder

NATUR OG MILJØ

Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

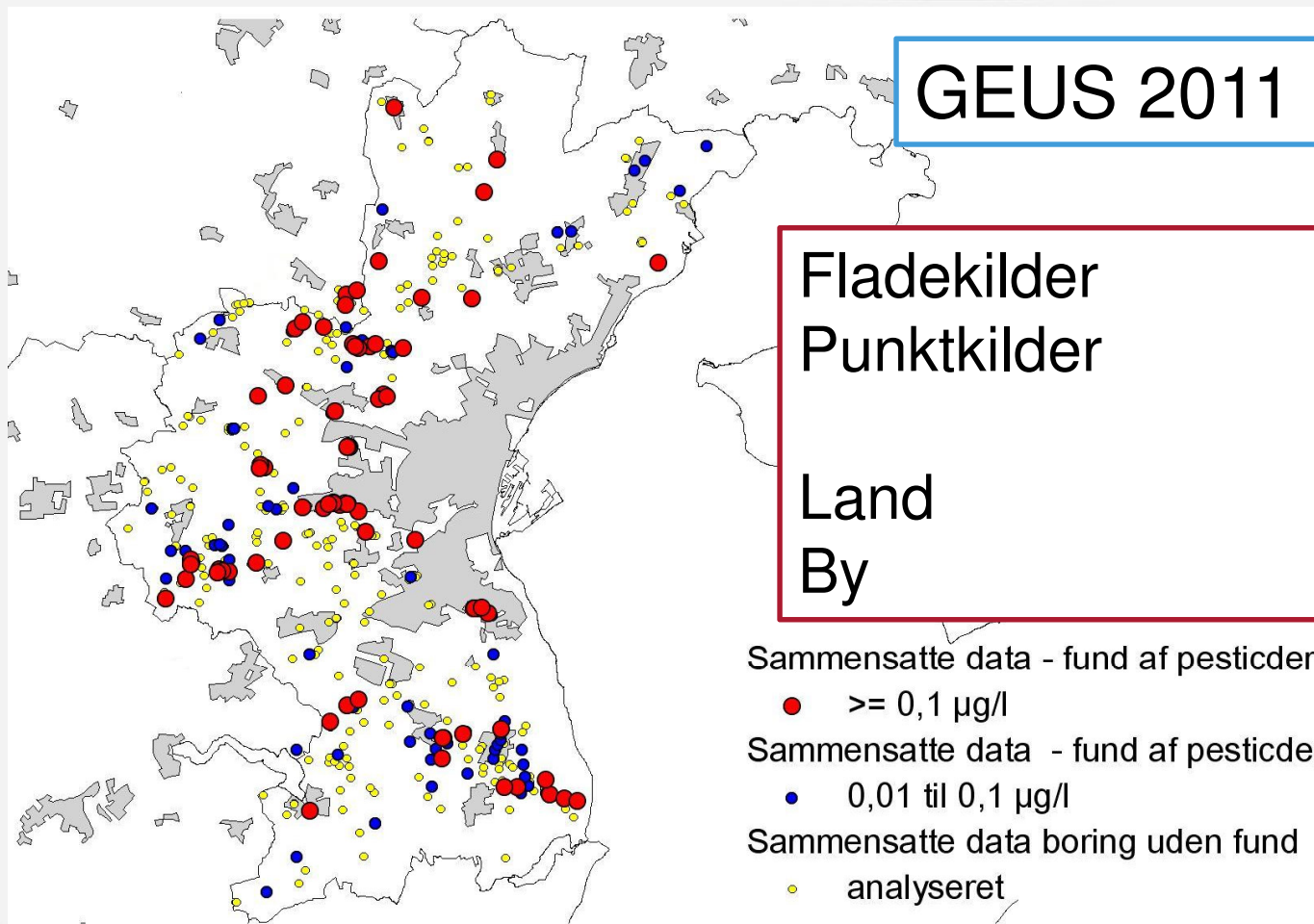
Nitrat Indsats

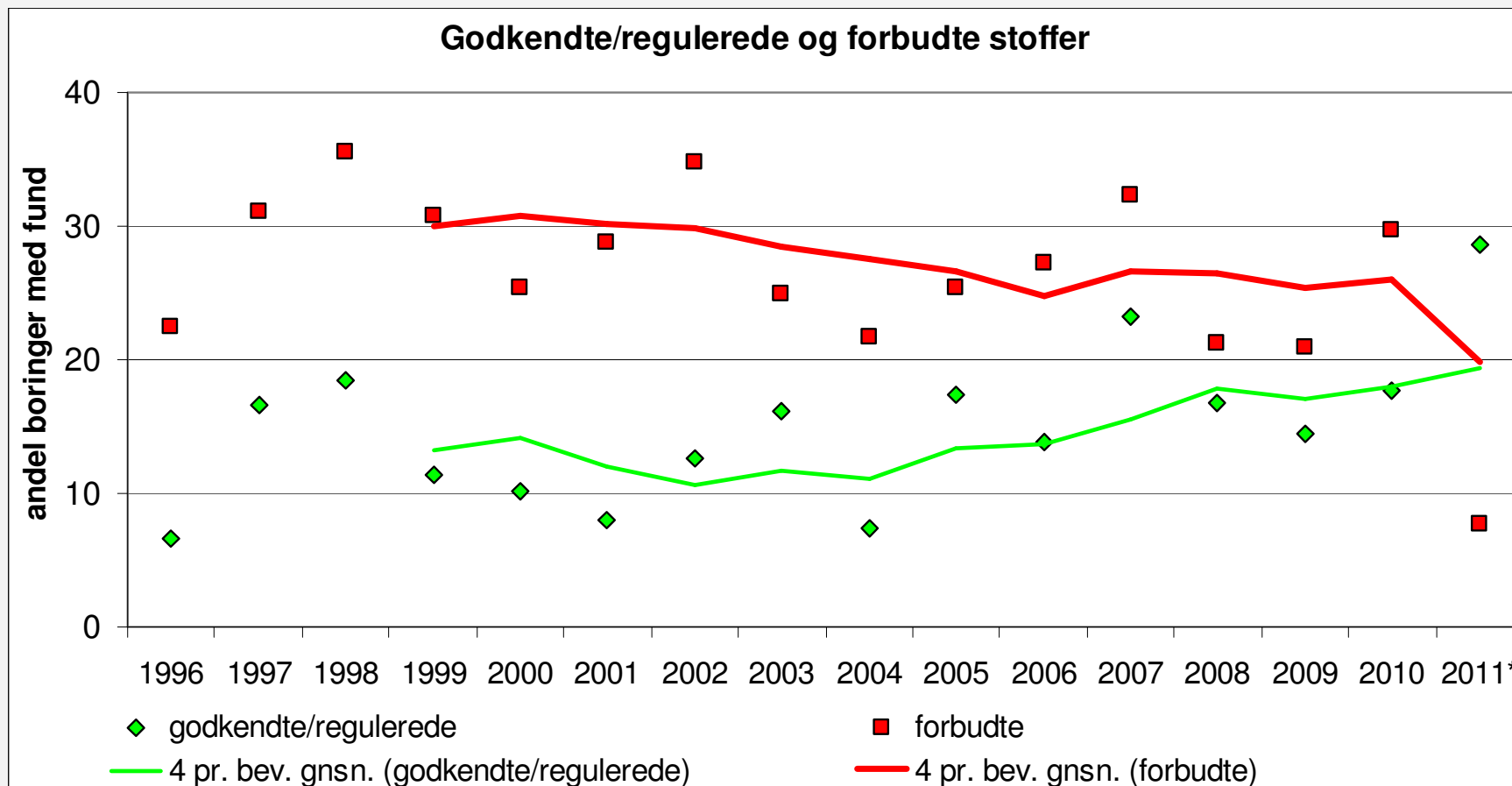
NATUR OG MILJØ

Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

Pesticider i Aarhus

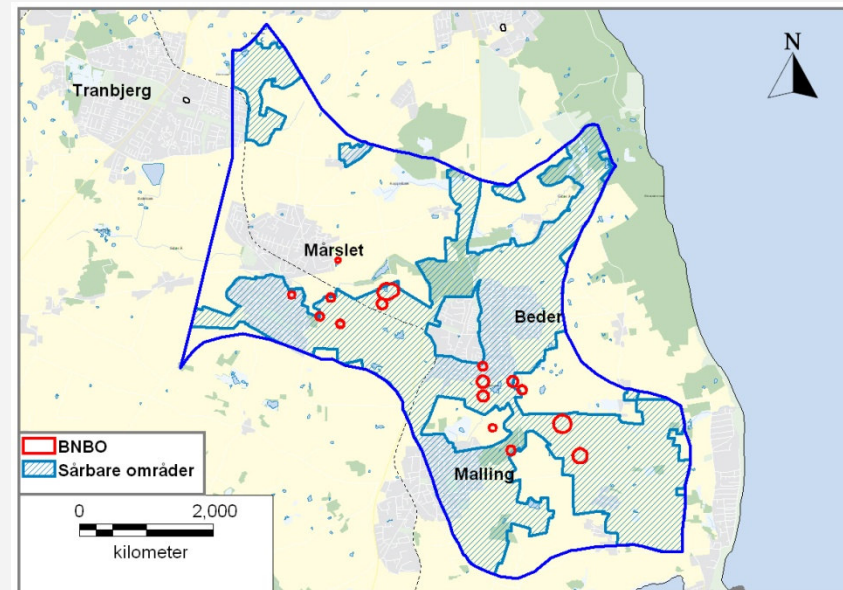

Aktuelle eller tidligere anvendte

Pesticidfri drift

- Frivillige aftaler
- BNBO: alle inden 2 år
- Sårbare områder på landet:
 - Halvdelen inden 2 år
 - Resten inden 5 år
 - Særlige forhold
- Kommune følger op med pålæg

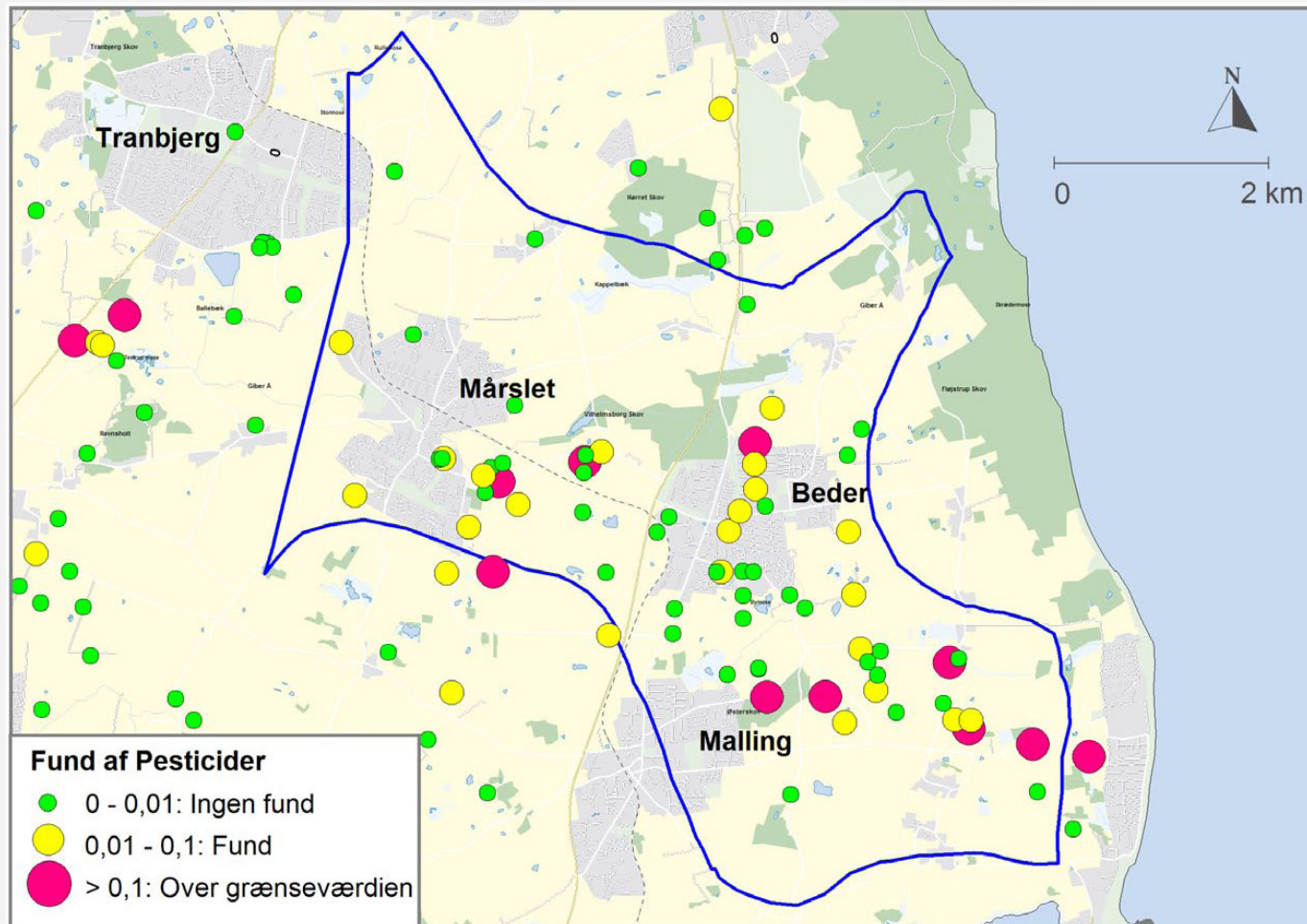
Vandværkerne kontakter Jer

Besked fra vandværkerne:

- Berørte lodsejere vil blive kontaktet direkte af vandværkerne
- Der tilbydes frivillige pesticidfri dyrkningsaftaler, varige og åremålsaftaler f.eks. 5 års aftaler med forhandling af nye satser (efter arealanvendelse) hvert 5. år
- Opkøb af jord til skovrejsning i samarbejde med kommune eller stat i særlige udpegede områder
- Hvis der er en generel interesse herfor, kan der laves en jordfordeling i indsatsområdet
- Rådgivning om omlægning til økologi

Pesticider i området

NATUR OG MILJØ

Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

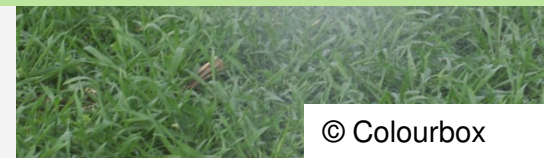
Godkendelsesordningen

GEUS 2010:

- Godkendte pesticider i grundvandet kan skyldes følgende forhold:
 - Pesticiderne er brugt tæt på en indvindingsboring, hvor det via det helt unge grundvand er trukket ned i magasinet
 - Pesticiderne er anvendt regelret på særligt følsomme arealer
 - Uheld og uhensigtsmæssig håndtering herunder ulovlig anvendelse

NB! – Godkendelsesordningen repræsenterer ikke alle jorde

Indsatsplanen supplerer generel regulering

- Både EU-ret og dansk lovgivning indeholder bestemmelser om fx:
 - Oplysning
 - Regler for sprøjtemaskiner
 - Godkendelse af pesticider
 - *Herudover* særlige foranstaltninger i sårbare områder, hvor generel regulering ikke slår til

© Colourbox

Indsatsplanerne